

**DERECHO Y POLÍTICAS AMBIENTALES EN LA COMUNIDAD
VALENCIANA (pp. 2-5)**

**DRET I POLÍTIQUES AMBIENTALS EN LA COMUNITAT VALENCIANA
(pp. 6-9)**

JOSÉ LUIS BLASCO DÍAZ

Profesor titular de Derecho Administrativo / Professor titular de Dret Administratiu
Universitat Jaume I

Investigador

Centre d'Estudis de Dret Ambiental de Tarragona

Sumario: 1. Nueva organización medioambiental. 2. Fijación de los períodos hábiles de caza y veda para la temporada 2011-2012. 3. Aprobación del Plan Rector de Uso y Gestión del Parque Natural de las Hoces del Cabriel. 4. Aplicación de la normativa sobre acceso a la información y participación ambiental.

1. Nueva organización medioambiental

Las elecciones autonómicas y municipales del pasado mes de junio han determinado que hayan sido pocas las normas dictadas en los meses anteriores y posteriores a estas, así como las políticas ambientales emprendidas en ambos ámbitos de decisión.

Por ello, como ocurre normalmente en estas circunstancias, la actividad más relevante se ha producido en lo organizativo, con algunas modificaciones de la estructura administrativa autonómica preexistente. Así, mediante el Decreto 5/2011, de 21 de junio, del *president* de la Generalitat, se organizó la Administración de la Generalitat para la nueva legislatura, determinando el número y la denominación de cada una de las *conselleries*, como la Consejería de Infraestructuras, Territorio y Medio Ambiente, a la que se asignan, entre otras, las competencias en materia de ordenación del territorio y del litoral, medio ambiente, paisaje y cambio climático. Por su amplio objeto, queda estructurada en dos órganos superiores, como son la Secretaría Autonómica de Infraestructuras y Transporte, y la Secretaría Autonómica de Territorio, Medio Ambiente y Paisaje.

Con posterioridad, el Decreto 75/2011, de 24 de junio, del Consell, estableció la estructura orgánica básica de la Presidencia y de las *conselleries* de la Generalitat (DOCV núm. 6552, de 27/06/2011), determinando las funciones que se atribuyen a los órganos directivos que la componen, en atención a las competencias asignadas. En su virtud, la Secretaría Autonómica de Territorio, Medio Ambiente y Paisaje asume funciones en materia de ordenación, planificación y actuaciones territoriales estratégicas, paisaje, espacios naturales y biodiversidad, evaluación ambiental, coordinación territorial, urbanismo, calidad ambiental, residuos y cambio climático.

En su desarrollo, mediante Decreto 112/2011, de 2 de septiembre, del Consell, se aprobó el Reglamento Orgánico y Funcional de la Consejería de Infraestructuras, Territorio y Medio Ambiente (DOCV núm. 6602, de 06/09/2011), que regula su estructura orgánica y funcional, determinando las funciones que se atribuyen a los órganos superiores y centros directivos que la componen. De tal modo, de la mencionada Secretaría Autonómica dependen tres órganos directivos: la Dirección

General de Medio Natural, que asume las funciones en materia de espacios naturales y biodiversidad, gestión forestal y vías pecuarias, caza, pesca deportiva, minas y gestión de parques naturales; la Dirección General de Evaluación Ambiental y Territorial, que asume las funciones en materia de evaluación ambiental estratégica y de proyectos, ordenación del territorio y del litoral, urbanismo, coordinación territorial, inspección de urbanismo y costas; y la Dirección General de Calidad Ambiental, que asume las funciones en materia de calidad y educación ambiental, residuos, control de la contaminación, protección del medio ambiente atmosférico, intervención administrativa ambiental, inspección medioambiental y cambio climático.

Por lo demás, y para acomodarla al nuevo organigrama, también se ha modificado la estructura operativa de los órganos territoriales y de evaluación ambiental de la Generalitat en cuanto a sus atribuciones, organización, funcionamiento y composición. Así, mediante el Decreto 135/2011, de 30 de septiembre, del Consell (DOCV núm. 6623, de 05/10/2011), se ha aprobado el Reglamento de los Órganos Territoriales, de Evaluación Ambiental y Urbanísticos de la Generalitat.

2. Fijación de los períodos hábiles de caza y veda para la temporada 2011-2012

Una de las pocas normas incidentes en el medio ambiente dictadas tras las elecciones autonómicas ha sido la que anualmente determina los períodos de caza y veda. De tal modo, mediante la Orden 1/2011, de 1 de julio, de la Consejería de Infraestructuras, Territorio y Medio Ambiente (DOCV núm. 6560, de 07/07/2011), se ha procedido a fijar los períodos hábiles de caza y a establecer las vedas especiales para la presente temporada en la Comunidad Valenciana, así como las especies susceptibles de aprovechamiento.

La Ley 13/2004, de 27 de diciembre, de Caza de la Comunidad Valenciana establece como referente para la actividad cinegética la orden anual de vedas que debe regular la caza, de manera especial en las zonas comunes de caza que define, pues es la que posibilita su práctica. En caso contrario, como se justifica en aquella norma, existiría una indefinición absoluta en cuanto a la posibilidad de la práctica de la caza en dichas zonas que afectaría tanto al colectivo de cazadores como a otros usuarios de los terrenos que tengan dicha consideración. No en balde, la orden anual se convierte en un instrumento de la planificación cinegética que debe asegurar un uso racional de los

recursos cinegéticos.

En el resto de espacios cinegéticos se tendrán que aplicar las directrices de ordenación cinegética y, de no existir, las resoluciones aprobatorias de los planes técnicos de caza. Sin embargo, en no pocas de dichas resoluciones se establecen los períodos de caza sin fechas concretas, en función de lo que se establezca de forma general para la Comunidad Valenciana. Esa indefinición puede solventarse también mediante la orden anual de vedas.

3. Aprobación del Plan Rector de Uso y Gestión del Parque Natural de las Hoces del Cabriel

En el apartado de la protección de espacios naturales, durante estos meses tan solo se ha dictado el Decreto 45/2011, de 29 de abril, del Consell, por el que se aprueba el Plan Rector de Uso y Gestión del Parque Natural de las Hoces del Cabriel (DOCV núm. 6512, de 03/05/2011).

Con este instrumento se completa la protección de este singular espacio, cuya integridad en alguna ocasión ha peligrado y que ha sido declarado también como zona de especial de protección para las aves (ZEPA) dentro de la Red Natura 2000. Con anterioridad, el Decreto 24/2005, de 4 de febrero, del Consell, aprobó su Plan de Ordenación de los Recursos Naturales, y, poco después, mediante el Decreto 115/2005, de 17 de junio, del Consell, fue declarado parque natural.

Lo relativo al alcance, el contenido y la tramitación de este instrumento viene establecido en la Ley 11/1994, de 27 de diciembre, de la Generalitat, de Espacios Naturales Protegidos de la Comunidad Valenciana, y en la Ley 42/2007, de 13 de diciembre, del Patrimonio Natural y de la Biodiversidad. Su finalidad, de acuerdo con ellas y con las directrices específicas para su elaboración establecidas en el PORN, es establecer el marco en que han de ejercerse las actividades que se desarrollan en este, con especial referencia a la investigación, el uso público, la conservación, la protección y la mejora de los valores ambientales y los aprovechamientos sostenibles de los recursos naturales que redunden en beneficio de las poblaciones implicadas. Por ello, con su aprobación se pretende mejorar aspectos relacionados con la administración y gestión del espacio protegido, así como con la ordenación de su uso público.

4. Aplicación de la normativa sobre acceso a la información y participación ambiental

Si bien el Centro de Información y Documentación Ambiental (CIDAM) de la Generalitat Valenciana se encuentra en funcionamiento desde hace más de diez años, la norma que en la Comunidad regula el acceso a la información ambiental y de participación pública en materia de medio ambiente, el Decreto 97/2010, de 11 de junio, hace poco más de un año que entró en vigor. Como se señaló cuando en este espacio dimos noticia de su aprobación (núm. 2, vol. I), la Generalitat optó por esta vía para desarrollar la Ley estatal 27/2006, de 18 de julio, por la que se regulan los derechos de acceso a la información, de participación pública y de acceso a la justicia en materia de medio ambiente, y para posibilitar su ejercicio otorgó un papel relevante al CIDAM, como órgano que centraliza las funciones al respecto, y apostó por la aplicación de las nuevas tecnologías de la información.

Partiendo de las anteriores premisas, las actuaciones llevadas a cabo en esta materia por la Generalitat Valenciana han experimentado un desarrollo importante, como puede comprobarse en la página web de la Consejería de Infraestructuras, Territorio y Medio Ambiente (<http://www.cma.gva.es>, consulta en 15/10/2011). De tal modo, según resulta de esta y de los datos allí aportados, se ha puesto en marcha un sistema telemático que gestiona las solicitudes de información ambiental, habiéndose tramitado un total de 76 solicitudes desde su entrada en funcionamiento; ha iniciado su actividad la Red INAM (Red de Información Ambiental de la Comunidad Valenciana), prevista en aquella norma para integrar la información de obligada difusión por parte de las diferentes autoridades públicas, que ha recibido un total de 592.439 visitas a sus páginas, y se ha creado una plataforma electrónica para facilitar la participación pública en materia de medio ambiente, que ha albergado un total de 32 planes, proyectos o disposiciones sometidos a dicha participación.

Sumari: 1. Nova organització mediambiental. 2. Fixació dels períodes hàbils de caça i veda per a la temporada 2011-2012. 3. Aprovació del Pla Rector d'ús i Gestió del Parc Natural de Las Hoces del Cabriel. 4. Aplicació de la normativa sobre accés a la informació i participació ambiental.

1. Nova organització mediambiental

Les eleccions autonòmiques i municipals del passat mes de juny han determinat que les normes dictades en els mesos anteriors i posteriors, i les polítiques ambientals empreses en ambdós àmbits de decisió, hagin estat poques.

Per això, com passa normalment en aquestes circumstàncies, l'activitat més rellevant s'ha produït en l'àmbit organitzatiu, amb algunes modificacions de l'estructura administrativa autonòmica preexistent. Així, mitjançant el Decret 5/2011, de 21 de juny, del president de la Generalitat, es va organitzar l'Administració de la Generalitat per a la nova legislatura, i es van determinar el nombre i la denominació de cada una de les conselleries, com la Conselleria d'Infraestructures, Territori i Medi Ambient, a la qual s'assignen, entre altres, les competències en matèria d'ordenació del territori i del litoral, medi ambient, paisatge, i canvi climàtic. Pel seu ampli objecte, queda estructurada en dos òrgans superiors, que són la Secretaria Autonòmica d'Infraestructures i Transport, i la Secretaria Autonòmica de Territori, Medi Ambient i Paisatge.

Posteriorment, el Decret 75/2011, de 24 de juny, del Consell, estableix l'estructura orgànica bàsica de Presidència i de les conselleries de la Generalitat (DOCV núm. 6552, de 27.06.2011), i determina les funcions que s'atribueixen als òrgans directius que la componen, segons les competències assignades. En virtut d'això, la Secretaria Autonòmica de Territori, Medi Ambient i Paisatge assumeix funcions en matèria d'ordenació, planificació i actuacions territorials estratègiques, paisatge, espais naturals i biodiversitat, avaliació ambiental, coordinació territorial, urbanisme, qualitat ambiental, residus i canvi climàtic.

En el seu desplegament, mitjançant el Decret 112/2011, de 2 de setembre, del Consell, s'aprova el Reglament orgànic i funcional de la Conselleria d'Infraestructures, Territori i Medi Ambient (DOCV núm. 6602, de 6 de setembre de 2011), que en regula l'estructura orgànica i funcional, i determina les funcions que s'atribueixen als òrgans superiors i centres directius que la componen. D'aquesta manera, de la Secretaria Autonòmica en depenen tres òrgans directius: la Direcció General de Medi Natural, que

assumeix les funcions en matèria d'espais naturals i biodiversitat, gestió forestal i vies pecuàries, caça, pesca esportiva, mines i gestió de parcs naturals; la Direcció General d'Avaluació Ambiental i Territorial, que assumeix les funcions en matèria d'avaluació ambiental estratègica i de projectes, ordenació del territori i del litoral, urbanisme, coordinació territorial, inspecció d'urbanisme i costes; i la Direcció General de Qualitat Ambiental, que assumeix les funcions en matèria de qualitat i educació ambiental, residus, control de la contaminació, protecció del medi ambient atmosfèric, intervenció administrativa ambiental, inspecció mediambiental i canvi climàtic.

D'altra banda, i per a adaptar-la al nou organigrama, també s'ha modificat l'estructura operativa dels òrgans territorials i d'avaluació ambiental de la Generalitat, pel que fa a les atribucions, organització, funcionament i composició. Així, mitjançant el Decret 135/2011, de 30 de setembre, del Consell (DOCV núm. 6623, de 05.10.2011), s'ha aprovat el Reglament dels òrgans territorials, d'avaluació ambiental i urbanístics de la Generalitat.

2. Fixació dels períodes hàbils de caça i veda per a la temporada 2011-2012

Una de les poques normes dictades després de les eleccions autonòmiques que han incidit en el medi ambient ha estat la que anualment determina els períodes de caça i veda. De tal manera, mitjançant l'Ordre 1/2011, d'1 de juliol, de la Conselleria d'Infraestructures, Territori i Medi Ambient (DOCV núm. 6560, de 07.07.2011), s'han fixat els períodes hàbils de caça i establert les vedes especials per a la present temporada a la Comunitat Valenciana, així com les espècies susceptibles d'aprofitament.

La Llei 13/2004, de 27 de desembre, de caça de la Comunitat Valenciana, estableix com a referent per a l'activitat cinegètica l'ordre anual de vedes que ha de regular la caça, especialment en les zones comunes de caça que defineix, perquè és la que en possibilita la pràctica. En cas contrari, com justifica l'altra norma, existiria una indefinició absoluta quant a la possibilitat de la pràctica de la caça en les zones esmentades, que afectaria tant el col·lectiu de caçadors com altres usuaris dels terrenys que tinguin aquesta consideració. No debades, l'ordre anual es converteix en l'instrument de la planificació cinegètica que ha d'assegurar un ús racional dels recursos cinegètics.

En la resta d'espais cinegètics, s'han d'aplicar les directrius d'ordenació cinegètica i, si no n'hi ha, les resolucions aprovatòries dels plans tècnics de caça. No obstant això, en

moltes de les resolucions esmentades s'estableixen els períodes de caça sense dates concretes, en funció del que s'estableixi de forma general per a la Comunitat Valenciana. Aquesta indefinició pot resoldre's també mitjançant l'ordre anual de vedes.

3. Aprovació del Pla Rector d'ús i Gestió del Parc Natural de Las Hoces del Cabriel

En l'apartat de protecció d'espais naturals, durant aquests mesos tan sols s'ha dictat el Decret 45/2011, de 29 d'abril, del Consell, pel qual s'aprova el Pla Rector d'ús i Gestió del Parc Natural de Las Hoces del Cabriel (DOCV núm. 6512, de 03.05.2011).

Amb aquest instrument es completa la protecció d'aquest espai singular, la integritat del qual ha perillat algun cop i que ha estat declarat també com a zona d'especial protecció per a les aus (ZEPA) a la Xarxa Natura 2000. Amb anterioritat, el Decret 24/2005, de 4 de febrer, del Consell, va en aprovar el Pla d'Ordenació de Recursos Naturals, i, poc després, mitjançant el Decret 115/2005, de 17 de juny, del Consell, es va declarar parc natural.

L'abast, el contingut i la tramitació d'aquest instrument s'estableixen en la Llei 11/1994, de 27 de desembre, de la Generalitat, d'espais naturals protegits de la Comunitat Valenciana, i en la Llei 42/2007, de 13 de desembre, del patrimoni natural i de la biodiversitat. La seva finalitat, d'acord amb aquestes lleis i amb les directrius específiques per elaborar-lo estableertes en el PORN, és establir el marc en què han d'exercir-se les activitats que s'hi prevegin, amb especial referència a la investigació, l'ús públic, la conservació, protecció i millora dels valors ambientals i els aprofitaments sostenibles dels recursos naturals que redunden en benefici de les poblacions implicades. Per això, amb la seva aprovació, es prenenen millorar aspectes relacionats amb l'administració i la gestió de l'espai protegit, així com amb l'ordenació de l'ús públic.

4. Aplicació de la normativa sobre accés a la informació i participació ambiental

Si bé el Centre d'Informació i Documentació Ambiental (CIDAM) de la Generalitat Valenciana funciona des de fa més de deu anys, la norma que regula l'accés a la informació ambiental i de participació pública en matèria de medi ambient a la

Comunitat, el Decret 97/2010, d'11 de juny, fa poc més d'un any que ha entrat en vigor. Com vam assenyalar quan, en aquest espai, vam donar notícia de la seva aprovació (núm. 2, vol. I), la Generalitat va optar per aquesta via per desplegar la Llei estatal 27/2006, de 18 de juliol, reguladora dels drets d'accés a la informació, de participació pública i d'accés a la justícia en matèria de medi ambient, i, per possibilitar-ne l'exercici, va atorgar un paper rellevant al CIDAM, com a òrgan que centralitza les funcions respecte d'això, i va apostar per l'aplicació de les noves tecnologies de la informació.

Partint de les premisses anteriors, les actuacions dutes a terme en aquesta matèria per la Generalitat Valenciana s'han desplegat de manera important, com es pot comprovar en el web de la Conselleria d'Infraestructures, Territori i Medi Ambient (<<http://www.cma.gva.es>>, consultat el 15.10.2011). D'aquesta manera, segons es desprèn de la pàgina i de les dades aportades, s'ha posat en marxa un sistema telemàtic que gestiona les sol·licituds d'informació ambiental. Des de l'entrada en funcionament, se n'ha tramitat un total de 76; la Xarxa INAM (Xarxa d'Informació Ambiental de la Comunitat Valenciana) ha iniciat l'activitat, prevista en la norma per integrar la informació de difusió obligada per les diferents autoritats públiques, que ha rebut un total de 592.439 visites en les pàgines; i s'ha creat una plataforma electrònica per facilitar la participació pública en matèria de medi ambient, que ha allotjat un total de 32 plans projectes o disposicions sotmeses a participació.